Ч. 28 (10.996). Львів, неділя 6. лютого 1927. Pooztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Причини походу на УНДО.

В попередній статті вказали ми на започаткований „своєю" і чужою пресою наступ проти Українського Національно-Демократичного Обєднання в звязку з мнимою його угодовістю. Ми старалися доказати, що заміти „нашої" інтернаціональної преси про угодовість є здумані та злобільні, доказом чого між іншим напади польської преси на Обєднання за абсолютну непримиримість відносно Польщі.

Нині хочемо підійти до деяких причин сконцентрованого наступу української „клясової" преси проти Українського Національно-Демократичного Обєднання. Тих причин є богато. Миж хочемо вказати на найважніші.

Останній Народній Зїзд був такою великою маніфестацією національних сил українського народу під Польщею, якої ми по війні не бачили. Всі польські, а також українські клясові партії думали, що наш національний табор розбитий і з тим звязували великі надії для себе, для своїх партійних успіхів. Не здавали вони собі справи з того, що українська національна стихія така сильна, що вона так глибоко вкорінена в народі. В тому переконав їх щойно цьогорічний Народній Зїзд. Працю Обєднання перед зїздом вони собі легковажили. Колиж на партійному зїзді Обєднання делегати цілого краю, свідомі великої відповідальности, виявили велику однодушність та непохитність у простолінійних постановах про національну політику взагалі, а в здецидованому принятті програми зокрема, то всім стало ясним, що УНД. Обєднання є найсильнішою і найвпливовішою партією на західньо-українських землях. Природно, що всі клясові партії відчули діймаючо непевність грунту для себе і своєї діяльности особливо в українському селі. Рахувалиж вони на те, що на руїнах українського національного табору здвигнуть свої партійні будівлі. Так само рахували і польські партії особливо т. зв. хлопські. По Народньому Зїзді весь рахунок тих партій показався ілюзоричним і грубо помилковим. Не було для них іншого виходу, як той, який вибрали, а то *per fas et nefas* поборювати та воювати з впливами Обєднання на українських селян, робітників, міщан і інтелігенцію навіть при допомозі наклепів, неправд і всяких інсинуацій. Та цю тактику противників Обєднання ми склонні вважати теж помилковою, бо тривких підстав для свого істнування ще ніхто ніколи не збудував названими засобами. Національне почуття нашого народу виявляється тепер з такою елементарною силою, що ніякій клясовій та інтернаціональній партії не вдасться ніколи його згасити, чи притупити, тому всяке приєднання більшої чи меншої частини тих мас до котроїсь з тих партій слід вважати тільки переходовим. Національна стихія все візьме верх і ніхто її не переможе, бо вона сильніша за доктрину, ширша від клясових рамок, бо пливе з самого життя.

Другою причиною такого завзятого поборювання нашої партії слід вважати малодушність і нездецидованість у так важних справах як національна ідеольогія і національна політика значної частини наших, на жаль, навіть інтелігентних людей. Ця нездецидованість і малодушність в таких справах є в нас історичною. Вистане заглянути в історію козаччини, щоби переконатись, як там одні других заїдали то при допомозі Москви, то при допомозі Польщі. А новіші часи дають з тої ділянки теж не мало матеріялу. Ми орієнтувалися на Австрію, а в часі визвольної боротьби на кого хочете: то на Денікіна, то на більшовиків, то на Англію, то на Францію, потім знов на більшовиків і т. д. А велика частина придніпрянців орієнтувалася і нині ще орієнтується на Польщу. Наразі наша партія висуває гасло орієнтації не на чужі посторонні сили, а на власні сили всього українського народу. Для нездецидованих і малодушних людей це гасло незрозуміле а навіть неймовірне.

Якже це? — Невже наша політика, яка все шукала чужої допомоги, чи опіки, чи „високої руки", що не привикла стояти на своїх власних ногах, малаб нагло прямувати до своєї мети власними силами? Це для малодухих і нездецидованих не тільки не зрозуміле, але й підозріле. Вони дошукуються в тому орієнтації на Польщу. На щастя такої малодушности нема в нашому народі, вона лише у декого на верхах. Нарід, особливо селянські маси позбулися всякої малодушности в часі світової війни.

Ніхтож мабуть не знає краще від нашого селянина тої правди, що ніяка чужа, стороння сила нам нічим не допоможе. Навпаки, кожний чужинець може нас тільки використати. Знають наші селяне, що кожний польський чи жидівський, московський чи французький селянин або робітник приходить до них за тим лише, щоби поживитися їх коштом. І власне віра в ту здорову думку нашого селянина чи робітника в шкідливість чужої „допомоги" та „опікунства" дала нашій партії можливість зірвати з традицією орієнтації на чужі сили та почати будувати все власними силами. Ми не рахуємо на ніякі війни, на ніякі інтервенції, бо світла будучність нашої батьківщини може лежати виключно в наших власних руках, тобто в руках всього українського народу. Та, щоби воно так направду було, треба нарід до того підготовляти, треба над ним і серед нього безперервно працювати. Наслідки такої праці прийдуть самі, а можуть прийти навіть надсподівано скоро. Ми вважаємо навіть шкідливим кормити наш нарід надією на чужі сили, бо таке виховування присипляє національну енергію, притуплює чуйність, гасить запал до праці і боротьби, словом потурає нахилам і прикметам рабства.

Дальшою причиною завзятої боротьби вважаємо зріст ворожого всякому націоналізмові інтернаціонального комунізму повоєнних часів. Перед війною теж був соціялістичний інтернаціоналізм, та він прямував до осягнення своєї мети повільними, еволюційними і мирними засобами. Велика революція на сході Европи дала державну владу в руки творців комуністичного інтернаціоналу, що почали там свої соціялістичні експерименти. Комуністам важко реалізувати свої доктрини вже хочби тому, що в цілій Европі не тільки збереглися, але й почали рости в силу національні держави з демократичним устроєм. Серед них більшовицькій диктатурі удержатися на довший час неможливо. І тому комуністичний інтернаціонал мусить прямувати до викликання революції в усіх державах, бо тільки при допомозі такої зможе удержатися комуністична диктатура на і европейському сході, тобто в СРСР.

На перепоні до здійснення такої революції стають комуністичному інтернаціоналові національно-політичні аспірації народів, що бажають мати власні національні держави, власну культуру, власну душу, що хочуть зберегти вповні власну національну індивідуальність та не думають топитися в інтернаціональному морю. Наслідком того і комуністична партія, а також усі комунізуючі партії на західньо-українських землях мусять поборювати всяку національну партію, а в даному випадку Українське Національно-Демократичне Обєднання.

Щож до самої якости вгорі названих засобів боротьби, якими послугуються наші противники, то причиною їх треба вважати значний занепад громадської моралі у повоєнних часах та недостачу громадського виховання. Не мало людей йде часом проти свого переконання в ворожий національному табор, не хоче більше стояти в рядах національної армії нераз наслідком подразненої особистої амбіції, або наслідком упередження до поодиноких несимпатичних їм особисто національних діячів. А щоби себе виправдати перед власним сумлінням і перед іншими людьми, не вагаються такі одиниці кидати на національний табор найважчі, а при тім найбезосновніші обвинувачення та низькі підозріння. Ці останні находять все пригідний грунт у малодухів і всяких невтральників, що ніякою політичною працею не займаються, але за те вважають себе покликаними кольпортувати а навіть творити політичні сплетні, але так, щоби замести за собою всі сліди та до загину берегти практичної вправді та зате і негідної життєвої засади: „моя хата з краю — нічого не знаю". Такі типи найгірші, бо вони ні теплі, ні зимні вони ніколи ні „за", ні „проти" там де треба бодай на словах виявити крихітку відваги та рішучости, вони не в порядку самі з собою. Вони врешті шкідливі для одних і других борючихся таборів. Вони ніби обсерватори а на ділі нероби і неморальні клеветники, словом вони не громадяне. З таким занепадом громадської моралі а також з пасивністю до всяких громадських і національно-політичних справ треба витривало боротися. І це чи не найважніший обовязок нашої громади під нинішню хвилю. Наш національний організм мусить себе поважно з того лічити та викидати поза борт національного життя всіх аморальних і пасивних, бо тільки до відважних, отвертих і сильних духом належить будуччина.

Д-р Дмитро Левицький.

Методою Воронова.

II.

„Русское Народное Обєдіненіє" на польському мотузку. — „Біль голови" у д-ра Глушкевича. — Анемічність зїзду. — Ремаnент російської реакції. — „Братерство" з українцями. — Віз і перевіз.

„Русское Народн. Обєдіненіє", якого жалкий зїзд відбувся 2. ц. м., з а л є г а л і з у в а в польський уряд в добі відомої сорокатої (вшехпольсько-пепесівської) коаліції гр. Скшинського. Вже ця маніфестаційна „лєгалізація" політичної організації „русской меншости в Польщі" є незвичайно богатомовна. Вона доказує, що польський протекторат над творенням різношерстного орудя для розбивання українського і білоруського еманципаційного руху, як хлібоїдські групи Даниловича, Ольхового й Ількова (серед українців), а Алексюка і Павлюкевича (серед білорусів) поширився на „Русское Народ. Обєдіненіє", яке — маючи „універсальний" характер — може бути помічне польським чинникам в їх нівеляційній акції на всьому просторі українсько-білоруських земель під Польщею. Польська влада в політичній організації „русской меншости в Польщі" до партикулярних хлібоїдських організацій придбала універсальну організацію, яка має ту вищість над попередніми, що оперує ще й „культурними вальорами" великої російської культури. Польські урядові і громадянські (вшехпольські) чинники знають дуже добре, що російська культура не має ніякого грунту в українському громадянстві але все таки в них же вріє надія, що блахман великої „рускої культури" зможе внести замішання в деякій частині українського громадянства, а тим самим зможе влекшити польський нівеляційний похід. І тому гальванізація старого москвофільства шляхом відмолоджування при допомозі розсіяних останків російської поміщицької чорносотенщини булаб для нас може й більше небезпечна від інших хлібоїдських угрупувань, якби той рух виявив якунебудь життєвість.

Але відбутий зїзд „Русского Народн. Обєдіненія" засвідчив наглядно остаточний сумерк „нашо-

го" москвофільства і безсильність „русскої ідеі". На зїзді явилося до 200 „делегатів" (розуміється, „вибраних" самочинно, з власної пильности, або згори призначених, себто персонально запрошених), майже виключно волинсько-поліських поміщиків і галицьких „батюшок". Між „делегатами" було всього тільки сім збаламучених селян, привезених „батюшками". З українських земель під Польщею, були заступлені — якщо вільно так висловитися — Волинь, Полісся і Холмщина, себ-то ті території, де український національний рух в більшости зконополізували тзв. соціяльні групи, а Галичина, де національний рух є сильний, була слабше репрезентована. З львівських „русских" величин зявилися в більшости представники чорносотенного православного духовенства. Цікаво, що на зїзді не явився найвизначніший представник галицького москвофільства з ери пок. Дудикевича львівський адвокат д-р М. Глушкевич. Ще напередодні зїзду намагався він своєю „фільософією" про єдність, всесильність й універсальність „русскої культури" підсилити зїзд. Одначе в останній хвилі „розболіла його голова". І справді було від чого розболітись голові, коли він довідався про склад зїзду і зміст його нарад.

Першим завданням зїзду було зазначити льояльність „русскої меншости" до польської держави. „Слово Польске" жаліє, що зїзд не вислав маніфестаційної телеграми до президента польської держави. Без сумніву, це був би наглядний „нетакт" з боку російського поміщицтва, галицько москвофільського духовенства і самого посла Серебреннікова якби не те, що пос. Серебренніков, спираючись на ухвалі зїзду, постановив особисто передати від зїзду слова вірнопідданчости президентові польської держави. Крім того зїзд висловився дуже рішучо проти українізації православної церкви на українських землях під Польщею, лякаючись знищення останньої основи „культурних" впливів „русскої меншости". Говорено й про земельну реформу, в якій то квестії були два розбіжні погляди. Крайні реакціонери, репрезентовані сен. Касперовичем, заявлялися проти якої-небудь реформи взагалі, а поміркована суспільна реакція під проводом пос. Серебреннікова, підтримана останками здеклясованої російської аристократії, стала на ґрунті польської земельної реформи (себ то ступневої парцеляції за відшкодуванням).

Львівський зїзд „Русского Нар. Обєдінєния" вже ясно виявив його реакційне обличчя під кожним оглядом. Але одночасно виявив він і те, що зібрані на ньому „представники русскої меншости" не мають в масах найменшого ґрунту, що є це штучне суспільне наверствування на частині організму українського й білоруського народу, наверствування засуджене на неминучу загибіль. Польські ходи, щоби цей специфічний конґльомерат покидьків „русскої культури" вбити клином в український і білоруський рух, не дали бажаних наслідків його протекторам. Це слід обєктивно ствердити. Львівський зїзд „Русского Нар. Обєдінєнія" був ліквідаційним зїздом і старого галицького москвофільства і „русскої меншости під Польщею". На вибрану управу цеї організації перейшли тільки сумні обовязки зробити порядок із конкурсовою масою після довершеного банкротства.

Під кінець ще на одну обставину бажалиб ми звернути увагу. В своїй „інавґураційній" політичній промові пос. Серебренніков зазначив що парляментське представництво „русска меншість" завдячує бльокові національних меншостей. В теперішньому моменті між українцями і білорусинами з одного боку і русскими з другого істнують непорозуміння, одначе вони є переходового характеру і небавом кооперація буде можлива. Також у своїм інтервю з представником „Слов-а Польск-ого" на запит про відношення до „тзв. українців" заявив пос. Серебренніков: „Можна його (те відношення) назвати братерським. Ми все готові співпрацювати з ними, але наша ідеольоґія є різна".

На це годиться зазначити, що про братерство з таким політичним, соціяльним і культурним диволядом, як „Русское Народн. Обєдінєніє" взагалі не може бути мови. Ми далекі від того, щоби стояти на становищі ліквідації „русскої меншости в Польщі". Польська статистика з р. 1921 подає 56 тисяч росіян, приймаємо, що їх є два рази стільки, але ватажки тієї організації леліють імперіялістичні замисли, бо вже нарахували міліон „русских" в Польщі, а найбільше в Галичині. Російська меншість складається головно із старообрядців на Білоруси і тонкої верстви інтеліґенції (б. російських урядовців, православного духовенства і поміщиків). Якщо та дрібна меншість хоче зберегати свої національні особливости, ми нічого не маємо проти того. Навпаки, ми готові навіть піддержувати їх змагання в тому напрямку. Але на українській національній території під Польщею немає „русских", за винятком кількох сотень духовників і поміщиків. Перед цею горсткою інтеліґентів виринає ділема: або зачинитися в чотирьох стінах і там культивувати „достиженія русской культури" — як чужинці на гостинній українській землі, — або зєднатися з народом, серед якого вони живуть, а тоді слід їм приняти за свої політичні, соціяльні і національно-культурні змагання того народу. *Tertium non datur.* Те *„tertium"* — то їх дотеперішня поведінка, загребущо-розкладова *ad maiorem Poloniae gloriam.* Очевидно, ця їхня поведінка, хоч не небезпечна для нас, мусить бути і буде безпощадно поборювана — як акція, що може в специфічних умовах внести анархію й роздвоєння серед дрібної частини нашого громадянства.

Н. В.

Допомога інвалідам.

По загальних зборах У. К. Т. О. Н. І.

Дня 29. січня ц. р. відбулися пяті з черги загальні збори „Українського Краєвого Товариства опіки над інвалідами" у Львові. Цього року помітне було більше заінтересування ніж торік, але всетаки численність зборів не вказувала на те, що наше громадянство вже відповідно оцінило інвалідську справу. Одначе ідея забезпечення інвалідів Української Галицької Армії проникає в щораз ширші круги громадянства, чого доказом значне збільшення жертвенности на інвалідів у Галичині.

В минулому році утворилися перші філії Т-ва: в Яворові (голова о. Л. Нань), Самборі (голова В. Бережанський), Тернополі (д-р Н. Гірняк) і Сокалі (о. Гр. Куликович). На зборах була заступлена тільки тернопільська філія, яка енерґійно приступила до більш організованого способу придбання фондів на інвалідські цілі при допомозі культурно-освітних товариств, а головно кооператив. У повітових містах, де нема філій, велику прислугу в організації збірок на інвалідів віддали Т-ву філії Союзу Українок, Повіт. Союзи Кооператив, філії „Просвіти", а також окремі орґанізатори, як о. М. Хавлюк (пов. Жидачів), о. А. Твердохліб (Рава Руська), о. дек. Ст. Мохнацький (Теребовля), о. дек. К. Хотинецький (Ярослав), д-р І. Станько (Любачів), д-р І. Хомяцький (Камінка Струм.), д-р К. Троян (Ходорів), д-р Р. Дудикевич (Бібрка), д-р В. Електорович (Чортків), Е. Гонтова (Коломия), рад. А. Рад (Стрий) та ін.

Зваживши матеріяльну скруту і зубожіння нашого громадянства та оподаткування на ріжні громадські цілі, можна уявити собі, скільки треба було вкладу праці, щоби придбати матеріяльні засоби для Т-ва. Загально вплинуло в м. р. до каси Т-ва жертв на квоту 81.4 3·02 зол., в тім американські жертви виносять 4.165·83 дол. або 354 3 зол. і 98 сот., а жертви краю 45.979·05 зол. Для порівнання наведемо цифри з 1925 р.: тоді американські українці прислали 4.170·30 дол., а край дав 27.407·88 зол. Отже жертвенність у краю зросла поважно, що свідчить про прихильність загалу до ідеї Т-ва.

Для перегляду подамо суму жертв з поодиноких повітів: Львів місто дало округло 48·5 зол., Львів-повіт 2.568, далі повіти Чортків 1.973, Борщів 1.733, Теребовля 1.670, Коломия 1.493, Бібрка 1.420, Дрогобич 1.283, Тернопіль 1.110, Жидачів 1.055, Сокаль 1.042, Яворів 1.039, Городенка 1.027; від 900—1.000: Станиславів, Бучач, Копичинці, Підгайці, Стрий; від 800—900: Збараж і Косів; від 700—800: Богородчани, Камінка Струм., Любачів, Перемишль, Рогатин; від 600—700: Зборів, Надвірна і Рава Руська; від 500—600: Долина, Жовква, Заліщики, Броди, Снятин, Скалат, Самбір і Ярослав; від 300 500: Бережани, Товмач і Перемишляни; від 300—400: Калуш, Мостиська і Радехів; від 200—300: Добромиль, Золочів, Сколе і Сянік; від 100—200: Городок, Ліско, Печеніжин, Ст. Самбір і Турка. Зпоза Галичини згадатиб ще Волинь, звідки вплинуло в мин. році всього 77·10 зол.

Головні позиції в доходах Т-ва творять дві краєві збірки в Зелені Свята та в листопаді. Ті збірки переводилися серед важких адміністраційних обмежень і не принесли того, що могли принести. В мин. році Т-во почало здійснювати давню мрію про власний Дім інвалідів, купуючи майже 3-морґову парцелю на тзв. Ялівці у Львові. Є там дімок, в якому приміщено 8 нездібних до праці і тяжко хорих інвалідів. Після плану й кошторису на будову нового й відповідного дому треба 11—13.000 долярів. Парцеля коштувала 2.000 дол.

Т-во удержувало дальше в мин. році Український Дім інвалідів у Львові в будинку Т-ва „Дністер" при вул. Софії 25, де містяться шевська і кравецька робітні, в яких інваліди вчаться ремесла. В домі було приміщених 35 інвалідів. Істнують для них там теж інвалідські курси. Дім інвалідів дає також тимчасове приміщення для тих інвалідів, що приїздять до Львова задля лічення, операцій, по протези тощо. Удержання дому інвалідів коштувало (без чиншу) 76.908·40 зол.

В Т-ві було з кінцем року зареєстрованих 365 інвалідів УГА, себто на 144 інв. більше в порівнанні з попереднім роком. Зі зростом пропаґанди з ріжних закутин краю зголошуються щораз нові інваліди. Крім того Т-во зареєструвало біля 500 інвалідів б. австрійської армії, яким з ріжних причин польський уряд не виплачує інвалідської ренти. Цим останнім Т-во давало правну пораду, інтервеньовано в компетентних властей та в Українськім Соймовім Клюбі. В осінній соймовій сесії була внесена інтерпеляція Українського Клюбу в справі продовження речинця реєстрації та признання інвалідських прав для всіх військових інвалідів Галичини, без огляду на те, в якій армії вони служили в 1914—1921 рр.

На допомогу інвалідам УГА (поза домом інвалідів) видало Т-во 21.000 зол. З підмог користало 266 інвалідів, а того 46 інвалідів одержували постійні ренти, а 220 періодичні допомоги. Понад 300 зол. одержало 6 інвалідів, понад 250 зол. — 8 інв., понад 200 зол. — 16 інв., понад 150 зол. — 29 інв., понад 100 зол. — 49 інв., нижче 100 зол. — решта. На протези (штучні ноги) видало Т-во 5.993.60 зол. Майно Т-ва виносить 41.866.25 зол.

На Заг. Зборах висловлювано бажання, щоб допомога інвалідам була більш усталена й рівномірна, щоб інвалідів на провінції трактовано нарівні з інвалідами приміщеними в Українськім Домі Інвалідів у Львові. Для здобуття тривáліших фондів рішено повести більш енерґійну пропаґанду. З уваги на те, що принагідні збірки жертв засновані на хитких підставах, деякі бесідники звернули увагу на конечність притягнення до співпраці економічних установ, а в першу чергу наших кооператив. Дві тисячі кооператив, зареєстрованих у Ревізійнім Союзі, могли би при оподаткуванні по 2 зол. місячно принести стільки для Т-ва, скільки виносили цілорічні жертви з краю. Це був би постійний фонд, він уможливив би встановлення постійного бюджету на унормування інвалідських рент.

Заг. Збори вибрали головою Т-ва на новий адмін. рік о. Вол. Садовського. До Гол. Ради вибрано: Аґ. Добрянського, о. д-ра Лабу, К. Личківського, І. Мартинця, Е. Мацькевичеву, ред. Д. Паліїва, Д. Палійчука, Яр. Скопляка і дир. Юл. Шепаровича; до провірочної комісії: М. Брилинського, В. Ольхового і рад. Стеблецького як членів та д-ра П. Деркача й І. Коцура як заступників. П-ню М. Білецьку, основницю й дотепер. голову Т-ва, Заг. Збори через аплявз вибрали першим почесним членом, а учит. Ор. Козловського за постійні щомісячні жертви в користь інвалідів протягом 4 літ членом-основником Т-ва. Гол. Рада вибрала зпоміж себе заступником голови п. Дм. Паліїва, а секретарем п. Ф. Мартинця.

На передновку.

Осторога перед несовісними спекулянтами й агентами.

Яка тепер економічна скрута на селі, не треба й казати. Скарловатілі господарства, що не можуть виживити своїх мешканців, недорід та ріжні елементарні нещастя, що впали в минулому році на наше населення, а дальше високі податки та інші драчки — все те складається на незавидний образ життя-буття нашого села в нинішню пору. Колиж пригадати ще, що від кількох літ виїзд для наших людей у світ на заробітки сливе зовсім замкнений, що й заморська еміґрація дуже значно обмежена, — то не диво, що люди питають з розпукою: Що буде дальше?

Стоїмо саме напередодні передновку, себто тої пори року, коли наше сільське населення коли не голодує, то у всякому разі недоїдає. Це явище у нас хронічне, бож ніяка влада не цікавилася і не цікавиться тим, якби то прийти нашому населенню з такою допомогою, щоб воно на весну не попадало в сліпоту — з недоїдання, щоб не пухло з голоду. Зате [illegible] да на наших землях дбає тепер про [illegible] льоністів із заходу, себто тих самих, [illegible] відбирають нашому селянинові його [illegible] стат праці, що доводять до безнадійного зубожіння і так зубожіле до краю [illegible] ське населення.

В таких обставинах агенти ріжних [illegible] жинецьких підприємств, що сливе за [illegible] ціни хотілиб дістати добру робучу си[illegible], також ріжні несовісні спекулянти і пройдисвіти бушують з успіхом по наших селах, обіцюючи жадним хліба і праці людям „золоті гори". Так прим. повідомляють нас зі Стрийщини, що там розпущено вістку, немов би Америка потребувала жовнірів і платить родині кожного зголошеного і принятого до війська [illegible] долярів, а йому самому 150 дол. У [illegible] служби мав би кожний вояк дістати [illegible] дол. денно. Богато наших молодих [illegible] ців, приманених тими обіцянками, [illegible] шується до П. К. У. і дає себе [illegible] вати. П. К. У. заповідає їм, що видасть [illegible] тій справі розпорядження до громад.

Нема сумніву, що за цією справою [illegible] ється звичайна спекуляція, коли [illegible] гірше. Обовязком наших людей на [illegible] перестерегти наше сільське населення [illegible] ред агентами і їх обіцянками, а також [illegible] відомляти про всякі такі справи українську пресу.

Відгуки дня.

Маскарада.

Що року в нас є маскарада,
Що року в нас є баль масок,
Що року вибрана громада
Вбиває журу на часок.

Жінки перед мужами в тайні,
А перед хлопцями любки
Вбирають строї незвичайні
І криють личка у маски.

І линуть у безжурнім танці
І ллють сміх і пють вино,
Аж доки сонце рано вранці
Не влється в салю крізь вікно.

Не знаєш, хто до тебе липне
І до кого ти сам прилип,
Хоч хтось тебе чим и будь щипне, —
Ти ходиш як „селом Пилип".

Хоч може чемности на салі,
А у буфеті весь свій гнів
І всі свої на жінку жалі
Ти... рідній жінці розповів.

Хоч може ти ослом доросли
Свого директора назвав,
Колиж ти шефом сам чи послом —
То й титул від когось дістав.

То все таки на маскараду
Ідеш без огляду из це...
В житті ми душі криєм радо,
На маскараді лиш лице!

Галактіон Чіпка

Радянська Україна

Національна політика у професійних спілках.

На засіданні поширеної президії Всеукраїнської Ради Професійних спілок, [illegible] відбулася в Харкові 19. січня, застановлялися над дотеперішніми підсумками реалізації національної політики серед робітництва. З реферату члена президії ВУРПС. Корнеєвського довідуємося, [illegible] по даним президії національний склад [illegible] робітництва, згуртованого в професійних [illegible] представляється в цифрах українців [illegible] відс., москалів — 31·6 відс., жидів [illegible] інших — 5·7 відс. Тут слід зазначити, [illegible] національний склад поодиноких спілок [illegible] дуже ріжноманітний. Спілка земельно-лісових робітників (робітземліс) має [illegible] відс. українців, так само спілка робітників звязку (почт, залізниць, цукроварень [illegible] освіти. Зате спілки папірників, [illegible] торговельників (робітників у радянських торговельних установах) і народного харчування мають 50—60 проц. українців [illegible]

На тійже нараді виявилося, [illegible] робітництвом у профспілках переважає розговірна мова російська. Нею користується 66 відс. робітників. По українськи [illegible] розмовляє в буденному житті заледве 33 відс. Читати по українськи [illegible] 40·2 відс.

Зі звіту з тоїж наради довідуємося, що заледви 18·2 відс. усіх професійних організацій веде в себе діловодство [illegible] українськи. Всі інші організації вживають [illegible] лише російську мову у внутрішньому [illegible] дуванні.

Памятаймо: Рідна Школа — це наша [illegible] родня фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

Сойм видав арештованих послів судам.

Бурливе засідання. — Промови білоруських та українських представників. — Вислід голосування.

Варшава, 4. лютого 1927.

Маршалок, отвираючи засідання сойму зазначив, що 1. точку, себто звіт про внесення на видачу 5 послів, муситься перенести, тому що референт не скінчив іще свого звіту. Предложення маршалка приято.

Опісля дальше розглядано бюджет міністерства внутр. справ. Реферував пос. Русінек (Пест). Видатки того мін-ства виносять 9·4 проц. загальних видатків. Пос. Козловський (ЗЛН) побоюється, що предкладана виборча реформа є небезпечна для „народового" стану посідання в Сх. Галичині.

Тепер приступлено до справи видачі послів. В імени реґуляміновоі комісії і комісії посольської незайманости справу реферував пос. Добжанський (ЗЛН). Відчитав письмо прокураторії при виленськім апеляційнім суді, яке домагається видачі арештованих послів. Референт заявляється за видачею послів. Після перерви посол Ротуля (Білорус) збивав докази реф. Добжанського. Бесідник заявив, що іншою міркою міриться польських комуністів, а іншою білор. послів. Пос. Шрайбер жид зазначив, що про звичайний злочин нема тут мови. Предложив цілу справу ще раз відіслати до комісії. Пос. Ліберман (ППС) ствердив, що нема достаточних доказів звичайного злочину, а передовсім злочину шпіонажі. Клюб бесідника голосуватиме проти видачі послів.

Опісля промовляв пос. Еремич. Він заявив, що належить до тих, яких Білоруська Громада рішучо поборювала. Пригадує, що коли разом з пос. Тарашкевичем увійшли до того сойму, становили одну правительственну партію. Вже небавком Білорусини мусіли перейти до опозиції. А тимчасом також уряд застановлявся, як йому знищити білоруський національний рух. В тому вся суть справи. Комісії ніяких доказів не предложено. Зроблено тільки таємне засідання, щоб поладнати справу потайки. Говориться, що пос. Тарашкевич дістав 25.000 дол. на заложення банку, але цей банк заложив я ще в 1922 р., коли Білоруської Громади ще на світі не було. Вкінці звертає увагу, що пос. Тарашкевич боронив разом з польським військом Вильна проти більшовиків і що в кабінеті мін. Мейштовича, який був головою тимч. правлячої комісії для середущої Литви, пос. Тарашкевич був його віцеміністром.

По промові пос. Стронського (ХН) забрав слово пос. Козицький, який ствердив, що від хвилі інсталяції польської влади на українських і білоруських землях Польща розпочала кривдити й угнітати в нечуваний спосіб оба народи. Арештування послів — це тільки один з епізодів тої боротьби. Я сам один з тих, що їх сойм видав перед двома роками, бо ми говорили, що конституція є тільки на папері. Ви кажете, що була агітація за відірванням від Польщі українських і білоруських земель. Невжеж треба такої агітації? Чиж ваша система поневолювання, чиж обставина, що по другім боці кордону українці і білорусини мають свої власні держави — не агітують самі собою проти вас? Чиж до того треба конче намов і грошей? Увязненим братам білорусинам засилаємо з того місця наші поздоровлення.

Після того приступлено до поіменного голосування. Внесення пос. Шрайбера на відіслання справи назад до комісії відкинено 160 голосами проти 106. Відкинено також внесення тогож посла такого змісту: „Сойм стверджує, що арештування послів без попереднього дозволу сойму було нарушенням 21 ст. конституції". Вислід обох цих голосувань приняла опозиція биттям у пульти і голосними окликами. Опісля сойм значною більшістю голосів, бо 165 на 83, згодився на видачу білоруських послів судам. Коли маршалок проголосив цей вислід, демонстрації на салі поновилися. На українських і білоруських лавах почувся спів: „Не пора" і „Шалійте".

Масакра білоруських селян.

4 убитих, 6 тяжко ранених, кільканацять лекше.

Варшава, 4. лютого 1927.

У Косові (поліське воєвідство) вчора підчас ярмарку Білорусини уладили демонстрацію за увільненням арештованих білоруських послів (так каже поліція). Коли на зазив поліції товпа не розійшлася, поліція **дала сальву, наслідком якої було вбитих 3 людей, 1 чоловік умер опісля наслідком ран, 6 осіб було тяжко ранених, а кільканацять лекше.** На місце події виїхав поліський воєвода. В повищій справі внесено в соймі інтерпеляцію з домаганням негайного слідства і покарання виновників масакри.

Не хочуть Ґарібальдія.

Льондон, 4. лютого 1927.

З Гаванни повідомляють, що кубанські еміґраційні власти відмовили для Річотія Ґарібальдія дозволу на приїзд до Куби.

Влом на провінції.

Стрий, 3. лютого 1927.

В ночі з 2. на 3. лютого злодії розбили залізні двері канцелярії „Народнього Дому", опісля розбили вертгаймівську касу, але найшли в ній всього 3 зол.

НОВИНКИ.

— Конфіската. Вчорашнє число нашого часопису сконфісковано за 4 місця передовиці „Чи У. Н. Д." Обєднання змінило напрямні своєї політики?" Цікаво, що під олівцем цензури впала жертвою навіть фраза про сторону світа (а не державу!), на яку хочемо орієнтуватись. Це 11-а чергова конфіската в цьому році.

— Арештування аґента „Дністра". В Тухольці, скільського повіту, арештувала польська поліція аґента „Дністра" Степана Циба на донос місцевого війта і коменданта поліції та громадського писаря з Тухольки в одній особі. Доносчики зробили Циба бунтарем місцевих селян проти польської ПДвУ. (Польська дирекція взаємних обезпечень). Річ в тому, що засекуровані на 100 відс. господарства не хотіли платити ніяких асекураційних поліс до ПДВУ., виказуючися посвідками тієж установи з попереднього року про звільнення їх від асекурації в ПДВУ, наслідком забезпечення свого майна на всіх 100 відс. вартости в „Дністрі". Цього року аґенти ПДВУ. чомусь вважали ці посвідки неважними. А дотична філія ПДвУ. вислала до Тухольки екзекутора, який фантував селян навіть із зимової одіжі. Селяни тому спротивилися і не позволили фантувати. Наслідки цього були такі, що пішов донос на аґента „Дністра" Циба, немовто він збунтував селян проти польської установи. Арештованого відставили до слідчої вязниці в Стрию. Бувають різні системи обезпечень!

— Оригінальна прогулька. „Дзєннік Львовскі", що почав виходити безпосередно перед новим роком, від кількох днів прикрашує свої сторінки великанськими обявами п. зв. „Прогулька на „Найманівку", запрошуючи своїх читачів оглянути вулицю та будівлю, де живе на вул. Понінського президент міста. Зміст прогульки такий: „погляньте, як дбає президент Львова за вулицю поза містом, де живе сам і яку побудував собі там палату, а як виглядає місто в центрі". А може пан Найман розуміє це зовсім інакше і тішиться, що перед його віллею перейде стільки цікавих гостей, щоби поглянути на найкраснійший львівський експонат у сусідстві вистазової площі.

— Гумор „самовбивців". Як ми догадувались у позавчорашній новинці під таким заголовком: лист, що прийшов до львівської поліції з повідомленням про місце, де лежать у крові поза містом дві молоді жертви, не був такий трагічний. Нині виявилось, що служниця Троянівна і шлюсар Моравський справді мали намір померти і вислали алярмуючого листа до поліції про свій намір. Одначе всьому перешкодила любов змішена капіталом 65 зол., які заощадила собі Троянівна своєю працею. Вона рішила віддати їх без решти парубкові, який дуже їй сподобався, тим більше, що він також мав намір розпрощатись з цим невдячним життям. Коли залюблена пара поїла, попила і пішла шукати за Зеленою рогачкою поетичного місця на смерть, лист написаний у шинку дійшов за цей час до поліції, а кандидати на самовбивців дійшли до пересвідчення, що життя в ґрунті речі таки гарне. Хто зна, що в врешті знову до нього розчаруються.

— Така собі хроніка. У Перемишлі ствердила військова влада, що від літ має на службі фальшивого майора, який користувався паперами свого покійного брата, вбитого підчас війни. — Залізничі контрольники львівської дирекції ствердили, що громадяне з недалеких околиць не мають звичаю купувати білєтів і їдуть „зайцем", а коли шукати за ними, воліють рискувати життям, утікаючи, ніж платити. — Якісь два добродії з поетичного містечка Потилиці, один названий шумно Миколай Велькі, другий Іван Мочурада приїхали до Львова за орудками. При цій нагоді відвідали ресторани, звідки втекли не заплативши і хотіли їздити безплатно фіякром, аж заїхали в холодну.

— Сензаційна знахідка. В Італії, місті Люцера, між паперами прокураторії найдено рукопис, який, заки буде точно прослідженій знавцями, є нині першорядною сензацією. Має це бути не менше і не більше, а „5 Євангелія", написана приблизно в 70. р. по Хр. Иосифом з Єрусалиму, одним з Христових учеників. Рукопис оповідає про життя Христа, від Його народин аж до смерти на хресті і кінчиться історією знищення Єрусалим у римським імператором Титом. Написаний він по-грецьки на пожовклім пергаменті, із заголовком „Довкола життя Ісуса Назаренця", і починається так: „Иосиф Єрусалимський, ученик Ісуса з Назарету, до своїх братів і сестер із громад Сирії, Юдеї, Кападокії, Галилеї, Понту, Фриґії, до громад Арабії, Персії, Мезопотамії, Лідії і до всіх прозелітів"... Кінчиться він так: „Мої дорогі брати! пересилаю вам щирі привіти в останніх днях мого життя. У цій хвилині терпить місто від рук Тита і римські жовніри під його проводом несуть містові смерть і руїну... Нема надії на мир. Тому ховаю цей рукопис, сподіючись заховати його перед знищенням. Маю надію, що швидше чи пізніше один з вас найде його і видасть". Найдений нині рукопис находиться в руках влади, яка відобрала його від власника, міського урядовця і малого письменника Моччія, який не в силі був пояснити, звідки його має.

— Наша літературна хроніка. Мало хто в нас знає, які журнали виходять на Радянській Україні, а ще менше є таких, яким удається вряди-годи дістати їх у руки. Харківський великий літературний журнал „Червоний Шлях", виходить уже 5-ий рік; на місце М. Хвильового тепер редаґує його колективна редакція. У Києві виходить уже третій рік журнал „Життя й Революція". Т. зв. „вільна академія пролетарської літератури" почала видавати минулого року літ. р. альманах „Вапліте", а цього року почне видавати двомісячник. Журнал „Плуг", орган союзу т. зв. сільських поетів перемінив тепер свій місячник на двотижневик. Від нового року видає організація українських комсомольців місячник „Молодняк"; у першім числі є 20 авторів. Харківський ілюстрований двотижневик „Всесвіт" перемінений на тижневик: та сама редакція видає сатиричний тижневик „Червоний Перець". Київський популярний ілюстрований тижневик „Глобус" виходить уже 3-ий рік. Як на 25 міліонів українців то таки грубо за мало.

— Виставка преси і ми. Як ми вже повідомляли: від мая до вересня 1928 р. буде зорганізована світова виставка преси в Кольонії (Кельн). На цій виставці глядачі зможуть оглянути як у музею розвиток преси від її починів аж по останніх її здобутків. Історія її сягне аж у XVI в., з одноднівками, летучками, друками народніх пісень. XVII в. будуть репрезентувати перші періодичні видання звісток. Третім щаблем будуть перші часописи для інтеліґенції, в яких починають появлятись міркування, уваги, поруч фактів. Дійсна преса: виміна ідей рахується аж від XVIII в., доби революцій і визвольних воєн. Але аж від 1848 р. можна казати про дійсну політичну пресу, з якої повстав політичний денник. Від 1880 р. істнувала знову преса без виразної політичної тенденції, а починається доба її популяризації. Чимале місце займе на цій виставці історія пресової цензури від початку XVI в.; цензуровані статті, едикти, закони, їх карикатура. Наші дотичні установи повинні не пропустити нагоди і приготовити на цю виставку цілу колекцію конфіскованих часописів і журналів, яка, без сумніву, заняла би в цензурнім відділі хто зна, чи не найцільніше місце з повоєнної доби.

Біржа.

Гроші.

Курс доляра 8·93—8·94. Банк Польський платив долари в готівці 8·90, Ню Иорк 8·93, англійський фунт 43·40 (девізи), 43·41 (валюти), швайцарські франки 172·17 і 171·83, голяндські ґульдени 357 і 356·29, данські корони 238 і 237·52, австрійські шілінґи 126·04 і 125·79.

За золото Банк Польський платив: рубель 4·78, німецька марка 2·12, австрійська корона 1·80, франк Латинської Унії 1·72, доляр 8·93, англійський фунт 43·37, турецький фунт 39·16, скандинавська корона 2·38, голяндський ґульден 3·58, дукати 20·38, ґрам чистого золота 5·93.

За срібло: рубель 2·79, рубель старого чеканнення 2·32, німецька марка 77 с., австрійська корона 64 сот., франк Латинської Унії 64 сот., 5-коронівки 3·30, 5-франківки 3·45, фльорени 1.72, більон австрійський 1·20, ґрам чистого срібла 15 і пів сот.

Дописи.

Остріг на Волині. *(Концерт колядок. — Ялинка для українських дітей).* Остріжська „Просвіта" зробила добрий початок. На Різдвяні Свята 10. та 16. січня улаштувала великий концерт українських колядок та щедрівок. До цього концерту довго готувались, бо мабуть цілу Пилипівку йшла проба просвітянського хору, що його диріґент „Просвіти" п. М. Шугаєвський ще збільшив, запросивши сторонніх аматорів та хор собору. Хор складався з більше як 50 гарного підбору голосів. Концерт складався з трьох відділів. Співано коляди Стеценка, Леонтовича, Кошиця. Виконання всіх точок було бездоганне, особливо таких колядок, як „Ой на горонці", „Ой гордопишний Пан Господарю" і „Щедрик", які на бажання слухачів повторювались по двічи.

Перед концертом голова „Просвіти" пос. Козицький виголосив змістовний реферат на тему: „Українські колядки та щедрівки". Шкода лише, що театральна саля, особливо в перший концерт, була далеко не повна. Не було навіть наших пан-отців! За те був ксьондз і органіст, відомий диріґент. Хоча потім і шкодували дуже деякі наші люди, що не чули колядок. Вони виправдувались тим, що — мовляв — не знали, що колядки можна так гарно співати, думали, це звичайні колядки, які співають парубки, дівчата й діти під вікнами. Добре булоб, колиб цей гарний почин остріжської „Просвіти" улаштовувати колядки не обмежувався цим роком, але повторювався з року в рік. Ми певні, що на той рік саля буде вже переповнена, як буває вона переповнена в часі українських вистав. — Годиться також згадати і про дитяче свято, що його влаштувала „Просвіта" на Водохреща 19. січня. Була ялинка, дитяча вистава, танець сніжинок, що його виконали маленькі діти в фантастичних костюмах сніжинок, потім співали, водили танки, танцювали й веселі та задоволені розійшлись зі своїми батьками до дому. Шкода тільки, що на другий день всі діти, що були на українській ялинці, були укарані своїми „педаґоґами" в жіночій „повшехній" школі. З дітей сміялись, докоряли, що вони танцювали з пастухами та мужиками, зменшили їм ноту з поведення, викликали батьків, погрожували грошевими карами. Про все те потім зі сльозами в очах скаржились діти свому улюбленому вчителеві п. М. Шугаєвському, звільненому з посади за щире відношення до дітей і національної справи. — *Просвітянин.*

ЖІНОЧИЙ КУТИК.

IV.

Як треба прати РАДІОНОМ.

Продовження з ч. 25 з дня 3-го лютого ц. р.

Прання колірового білля.

В засаді колірове білля треба переховувати окремо, бо коли переховується разом з білим біллям, дрібні, колірові волокна передістаються на біле білля і часто є причиною плям.

Колірове білля, що не линяє, перемо в РАДІОНІ таксамо, як білля звичайне. Коли колірове білля линяє, про що легко переконатися звичайною пробою, то треба наперед намочити, а відтак прати 20 до 30 хвилин в теплім розчині РАДІОНУ. Дуже брудні місця треба перепрати в руках, кількакратно вкладаючи його до розчину. При полоканню треба додавати до води кілька ложок оцту, завдяки чому коліри відсвіжуються.

Продовження буде. Витяти і заховати.

З театру.

(Незалежний Людовий Театр: „Тріюмф медицини", весела комедія Лисенка-Конича).

Кожна театральна новина, хоча би й найслабша, притягає в нас трохи нової публики. Так і було із згаданою песою, якої найбільшою прикметою є те, що вона дає нагоду пореготатись. „Тріюмфом медицини" є, коли стара людина через методу відмолодження переміняється в дитину. Герої цієї песи є настільки наївні, що вірять у можливість такого здобутку науки і глядачі поневолі сміються з їхньої наівности, а навіть примітивности ситуацій, які складаються по забаганці автора. Автор, здається росіянин, не є письменником, а звичайним аматором, і до песи не можна ставити ніяких літературних домагань. Чимало з тих, що бачило афіші, могло мати враження, що це песа оригінальна, бо перекладу не зазначено.

Вистава була доказом, що легка комедія ще найкраще вдається нашим акторам, які приневолені працювати у важких обставинах без відповідної салі, без нових декорацій і без необхідних вимог бодай на сцені. Лише жаль, що артисти витрачують свій талант на зразки такої театральної продукції, навіть не третьорядної. Бо є чужинні фарси, безпретенсіональні, наївні, а всеж із сякими-такими драматичними прикметами.

Лише гра артистів піддержувала в даним випадку цю фарсу, але чи така фарса може піддержати артистів — з жалем сумніваємось.

Тріюмф української пісні.

Концерт Українського Наддніпрянського Хору в Катовицях.

„Каттовіцер Цайтунг" з 1. ц. м. приносить у фейлетоні незвичайно прихильну оцінку першого концерту Українського Наддніпрянського Хору в Катовицях, яку подаємо в скороченні.

„Український Наддн. Хор лишив по собі з мин. року без сумніву добрі спогади у катовицької публики, бо ще ніколи не бачили ми тут на святочному ранку (концерт відбувся заходом Німецької Театральної Громади в неділю в полудне. — Прим. Ред.) так сильно набитої салі. Хор показував богатий барвами образ і його приняли зараз при його першім виступі дуже тепло. Під своїм новим диріґентом Петром Єсєєським хор працював солідно.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

КОТРА

з Пань хоче направду мати гарну фризуру на балі чи вечерниці нехай вступить до

ФРИЗИЄРСЬКОГО САЛЬОНУ

„АНІТА" : Косцюшки 6

там виконується спеціяльне стриження волосся, манікире, масаж.

14—62 Ціни умірковані. 1—1

а все таки лишився справжнім, дійсним народнім хором. Щасливим помислом було те, що виступи хору доповнено сценами з українського народнього життя, в яких легко мінялися гра на бандурі, спів і танець.

Голосово й артистично стоїть ця громада співаків на поважній висоті. В мішаних хорах голоси мущин є дещо за сильні, особливо сопранам здалось би скріплення".

Перейшовши програму концерту першої і другої його частини, які публика приймала з одушевленим признанням і змушувала хор до наддатків, рецензент „К. Ц." пише дальше: „Своєрідний, прегарний образ представляла нам потім сцена з українського народнього життя. Довкола двох бандуристів уставилися свобідно й мальовничо співаки. Це вперше мали ми тут у Катовицях нагоду почути гру на бандурі, тому прастарому інструменті, що його вже й на Україні не надто часто чути, а якого лагідний, ніжний голос нагадує гітару й цитру, що виплили очевидно з бандури". Після того одушевлений рецензент малює одушевлення публики на вид того чудового образу. Гураган оплесків понісся по салі, коли публика побачила українські народні танці, що їх запродукувала одна пара, і козацький танець у відтворенні одного члена хору.

Кінчиться ця рецензія так: „Хор здобув собі величезний успіх і може бути певний, що в Катовицях будуть його все радо слухати. Коли порівняти Український Хор з хором донських і кубанських козаків, отже з російськими хорами, що вже від ряду літ їздять по цілому світі, то слід ствердити, що ці хори технічно в дечому досконаліші, так ск. більше рафіновані; але вони тому легко попадають у небезпеку, а радше вже їй підпали, бо непотрібно переборщують чи то в динамічних ефектах і контрастах, чи в уживанні фальсетів. Також укладчики програми тих хорів надто вже спекулюють на зовнішні ефекти. В противенстві до того Український Хор виявляє ще велику природність і природну теплоту, хоч з мистецького боку він стоїть таксамо високо, як вони. Також уклад його програми зраджує вищу мистецьку лінію, що веліла йому зректися дешевих ефектів".

Хор запрошений з уваги на ті успіхи побути цілий місяць на польському Шлеську. До Німеччини виїде з початком березня.

☦ Посмертні згадки.

Цибульський Іван, ученик I. р. „Української Торговельної Школи" у Львові, помер по короткій, тяжкій недузі дня 31. січня 1927 в домі своїх родичів у Пикуловичах к. Львова. Покійний був дуже пильним учеником. Хоча тяжко хорий, не хотів переривати науки й щойно коли недуга звалила його з ніг, поклався до ліжка, одначе спізнене лікування не могло вже його вратувати. Вмирав з повною свідомістю і спокоєм, розпращався з ріднею і просив батька, щоб подякував у його імени учителям Торг. Школи за щиру науку, та щоби попращав товаришів. В. И. П.!

☦

Ольга Рудавська

довголітна ліквідаторка Центр. Кооперативного Банку „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові

заосмотрена Св. Тайнами упокоїлася в Бозі, по довгій і тяжкій недузі дня 4. лютого 1927 року.

Похорони відбудуться в неділю, дня 6. лютого 1927 о годині 2-гій по полудні з передпохоронного дому при ул. Кохановского ч. 94 на Янівський цвинтар, на які запрошує

Дирекція Центр. Коопер. Банку Краєвий Союз Кредит. у Львові і бюрові Товариші.

ОПОВІСТКИ.

Продовження Заг. Зборів Українського Кр. Т-ва Опіки над Інвалідами відбудеться в пятницю, дня 11. лютого 1927 о 5. год. пополудні в „Українськім Домі Інвалідів" у Львові, вул. Софії 25. II. пов. На черзі докінчення точки денного порядку: Внески й запити.

Незалежний Людовий Театр:

Львів: Неділя, 6. II. 1927:
Год. 3·30 попол. „Тріюмф медицини"
Год. 7 веч. „Хата за селом".

Коломия:
Понеділок 7. II. — Тріюмф медицини.
Вівторок 8. II. — Люнатик.

Станиславів:
Середа, 9. II. — Тріюмф медицини.
Четвер 10. II. — Люнатик.

Відчит дир. Мих. Галущинського на тему нових течій на полі шкільництва і дискусія над відчитом проголошеним дня 4. грудня на зборах філії „Учит. Громада" відбудеться в неділю 6. ц. м. о 11. год. ранку в школі УПТ. при вул. Мохнацького ч. 12. З огляду на вельми актуальну тему і достойну особу прелеґента Видія філії „Учит. Громади" просить о численну участь. 1460 1—1

Курси батіку і малювання *„relief"*, гаптярства і робіт з волічки (тканини, ажури, трикотарство) зачнуться 21. ц. м. — Зголошення і інформації в понеділки, середи і пятниці від 3—4 попол. — Шмігельська, вул. Корнянтів 1/II. пов. 1468 1—2

Вечір артистичних танків Гонтара відбудеться в понеділок 7. лютого ц. р. о год. 7·30 веч. в салі Т-ва ім. Лисенка, а не як було хибно поміщено дня 8. ц. м. Оригінальну програму виконають учениці Хореографічної Студії у Львові. Костюми по ескізам арт. мал. Ол. Новаківського. Музичну частину до хореографічних композицій: „Щедрик", „Дзвони", „Пташиний спів", „Журавлі" і „Чумацькі жарти" опрацював композ. Ярославенко. 1447 2-2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів **КРЕМ ПЕРЛОВИЙ** Ігнатович Львів. 956 59-?

МІД, правдивий, чистий патока в 5 кг. бляшанках 14 зол. 50 сот., 10 кг. — 29 зол. за посліплатою. В бочках дешевше, після умови, висилає Евстахій Юзичинський, Бережани. 1411 2—2

АМЕРИКАНЕЦЬ літ 29, на державнім американськім становищі, одружиться з інтеліґентною панною до 25 літ, вимагане знання кравецтва. Зголошення з фотоґрафією до Адміністрації під В. Г. 121. 1414 2—2

ПАННОЧКА з 4-літньою склеповою практикою пошукує якогонебудь заняття. Зголошення до Адмін. „Діла" для „Ольги". 1461 1—1

ПРАВНИКИ-АБСОЛЬВЕНТИ, лиш У. У. рефлектуючі на виїзд, зголосяться письменно, долучуючи 1 зол., до Адміністрації під „Посада". 1—1

СТАРША панна або бездітна вдова, около 45 літ, з невеличким приданим може сейчас вийти за урядовця замуж. Охочих прошу подати мені свою адресу. — Діло — Марія. 1458 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

При закупні цукорків уввга на фірму:

„Фортуна Нова"

Львів, Кордецького 23.

Спеціяліст недуг легінів, серця і жолудка
1458 1—20

Д-р ФЕЛІКС ГАН

Львів, Городецька 46. Тел. 884.

Пересвітлення Рентґеном.

Б. лікар віденських шпиталів

Д-Р НОРБЕРТ ЮПІТЕР

ординує в скірних і венеричних недугах від 3—5; в косметиці від 12—1. 1455 1-5

Станиславів, вул. 3-Мая 11.

Спеціяліст діточих недуг

Д-р ОЛЬГА ГАН

б. лікар париських шпиталів,

14?7 ординує від 3—6 попол. 1—4

У Львові, Городецька ч. 46.

Лікарсько-дентистичне Заведення

д-ра Симона Раппапорта Якова Насса

ЛЬВІВ, вул. Сикстуська 17/II.

Пльомбування й виймання зубів без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті на американську систему. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. П. Т. урядовцям і студентам значна знижка.

1449 Полекші в сплатах. 2—5

Присилайте передплату!

Львівська Ловецька Кооператива

у Львові, Ліндого 9 — передт. Малоп. Ловецька С-ка

поручає найдешевше по конкуренційних цінах **оружжя, ловецькі приляди,** надійшов новий транспорт **лапок на яструби** з дошинкою і **коші, поодинки для лісної сторожі, фльоберти, набої краєві і закордонні і т. п.** Цінник висилається на бажання.

1372 3—4

Найуспішнійшим средством усмиряючим

РЕВМАТИЗМ

ЛОМАННЯ, БІЛЬ ГОЛОВИ і ЗУБІВ

є випробований від 30 літ і нагороджений медалями.

НЕРВОЛЬ Д-РА ФРАНЦОЗА

хеміка і аптикаря в Тернополі

До набуття всюди

Вироб і головний склад висилков

АПТИКА МІКОЛЯША

Львів.

Спеціяліст венеричних і скірних недуг

Д-р І. Мунд б. сек. від. і львів. шпит. орд. 8—9, 2—6. Тел. 48—01. В неділі 9—1. Львів, Асника 1 (ріг Панської).

1465 1—2

БУДОВУ ЦЕРКОВ І СВІТСЬКИХ БУДИНКІВ

виконує по конкуренційних цінах

інж. Лев Левинський

1441 упов. будівничий 3—3

Львів, Содова ч. 8 (бічна Потоцького)

В РОЦІ 1837. ОСНОВАНА ФІРМА

І. ДРЕКСЛЕР і СИНИ

(власник фірми: Казимир Дрекслер)

Львів, площа Капітульна 2.

Тел. ч. 13—17.

РОБІТНЯ І МАГАЗИН ПОСТЕЛІ

Ковдер, Матераців, Подушок

БІЛЛЯ ЖІНОЧОГО, МУЖЕСЬКОГО І ПОСТЕЛЕВОГО.

З приводу 90-літ. істновання фірми уряджує

Ювілейну продаж з 15 проц. опустом

1413 поручаючи 2—5

Полотно, Шифони, Обруси, Ручники, Хустинки, Зефіри, Полотенка, Бархани, Воалі, Коци, Дивани, Хідники, Фіранки, Капи, Дреліхи, Пледи, Сінники, Піря, Волосіння

Комплетні жіночі виправи.

„ДІМ ГЛИНЯНСЬКИХ КИЛИМІВ"

Головн. Склад і Детайлічна Продаж

А. ТІР, площа св. Духа

біля костела оо. Єзуїтів

поручає у великім виборі:

Килими на підлоги, стіни, накиди на отомани, портієри, патаравки, також коци, подорожні пледи, ковдри, капи на ліжка, фіранки, килимові, ютові і кокосові хідники, витирачки і смирненську вовну в ріжних колірах.

1419 4—7

При замовленнях довільний вимір і колір.

Догідні услівя сплати.

Ширіть наш часопис!

ПАМЯТАЙТЕ, щоби закупити 92 25-48 **Перльмуттера** фарбку до білля в порошку, бо є о 100% дешевшою і ліпшою від всіх пуделкових паст і порошкових

Х. ПЕРЛЬМУТТЕР

Бюро фабрики: Львів, Слонечна 26.

Направу годинників і біжутерії полагоджує І. Домбровскі—Л. Розважевскі Академічна 2, найліпшими фаховими силами по приступних цінах.

1467 1—7

Позір! Позір!

Т-ва Соколи і Луги!

Вже вийшов з друку накладом „Сокола-Батька" новий підручник пожарництва **радн. Альфреда Будзиновського**

п. з. **Пожарник**

Ціна одного примірника — 1·50 зол.
з почтовою пересилкою 1·70 „

1459 Замовляйте негайно 1—1

в „Соколі-Батьку", вул. Руська 20.

Повідомлення.

Жінка-ґрафольоґ п-ні Сармен

відїзджає

дня 10. лютого 1927 р.

Бистрота та точність у відчитуванні характеру та його найніжніших прикмет зєднали їй загальне признання на чужині.

Її влучні ради та вказівки дають людям самопевність, гартують волю та дають життєвий успіх і викорінюють хиби характеру.

1464 1—2

Приймає від години 11—1 і від 5—8 у „Краківськім Готелі", І. поверх, кімната ч. 103.

Загальні Збори

„Підойми"

Т-ва українських бруттовців і власників нафтових теренів відбудуться в комнатах „Народного Дому" **в Дрогобичи** дня 26. лютого 1927 о 12. год. в полудне, а на случай неприсутности потрібного числа членів о 1. год. попол. без огляду на число присутніх членів, з слідуючим денним порядком:

1. Звіт уступаючої Дирекції і уділення абсолюторії.
2. Вибір нової Дирекції.
3. Вибір 4-х членів Надзірної Ради.
4. Внески і запити.

За Надзірну Раду:

Д-р В. Пацлавський голова. 1456 *о. Т. Говсак* секретар.

РІЛЬНИКАМ І РІЛЬНИЧИМ КРУЖКАМ

доставляє вагоново і детайлічно:

Найдешевше

ТОМАСИНУ

СУПЕРФОСФАТИ — кістяні і мінеральні,

ПОТАСОВУ СІЛЬ — краєву,

ПОТАСОВУ СІЛЬ — страссбурську 40—42%,

КАІНІТ,

АЗОТНЯК — мелений і ґранульований,

СІРЧАН АМОНУ,

АМОНОВУ САЛІТРУ,

ВАПНЯНУ САЛІТРУ,

ВАПНО — палене — мелене,

як також всякі інші штучні навози, відтак:

Ґарантія вмістимости

УСПУЛЮН першорядну насінну заправу,

ZELIO — зерно і паста,

однокі певні середники проти мишей і щурів.

1456 1—10

ЙОСИФ КАРРАХ — Львів, Косцюшки ч. 18.